

5 Кабмін виділив кошти на запобігання й усунення негативних наслідків погодних умов

9 Із довершеними скрипками майстер із Карпат Василь Мартишук готується до міжнародних конкурсів у Чехії, Італії, Німеччині

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ЧЕТВЕР, 28 ЛИСТОПАДА 2013 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№ 220 (5106)

ЦИТАТА ДНЯ

СЕРГІЙ АРБУЗОВ:

«Ми торгуємо з Росією приблизно в тих обсягах, що і з Європою. А тому втратити когось із них ми не можемо».

Перший віце-прем'єр-міністр про усунення проблем з російськими партнерами і встановлення абсолютно прозорих відносин з Євросоюзом

Наші цукерки повернуться до РФ

ТОРГІВЛЯ. Питання про якість та безпеку продукції Кондитерської корпорації «Рошен» було розглянуто під час московської зустрічі голови Державної інспекції України з питань захисту прав споживачів Сергія Орехова з керівництвом Федеральної служби з нагляду у сфері захисту прав споживачів і благополуччя людини (РФ).

У рамках досягнутих домовленостей вітчизняне відомство приведе нормативну документацію у відповідність до сучасних вимог і забезпечить здійснення лабораторного контролю кожної партії продукції в акредитованих лабораторіях. Це дасть змогу розпочати процедуру поетапного відновлення постачань продукції фабрик Кондитерської корпорації «Рошен» на російський ринок, повідомляє прес-служба Держспоживінспекції.

Крім того, досягнуто домовленості про проведення в Україні спільних консультацій з російськими експертами щодо забезпечення якості та безпеки продукції українських виробників для її вільного й безперешкодного доступу на російський ринок.

ЦИФРА ДНЯ

32,5 млн тонн

становить, за даними Міністерства аграрної політики та продовольства, прогноз експорту зернових у 2013-2014 маркетинговому році

«Ми не повинні ніде бути бідними родичами»

Віктор Янукович зустрівся з представниками п'яти вітчизняних телеканалів

ПОЗИЦІЯ. Глава держави переконаний, що в основі ухвалення будь-яких державних рішень мають бути національні інтереси

Влада не могла допустити провалу асоціації з ЄС

ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ. Прем'єр заявив, що євроінтеграційну паузу зроблено для недопущення соціально-економічного провалу та досягнення вигідніших умов для України

Вадим ПРОЦИШИН,
«Урядовий кур'єр»

Рішення уряду щодо припинення підготовки до підписання Угоди про асоціацію, включно із створенням всеохоп-

люючої зони вільної торгівлі з ЄС, спричинило широкий резонанс як в Україні, так і за кордоном. Тож останніми днями Прем'єр-міністру Миколі Азарову довелося неодноразово пояснювати причини такого

рішення. Не стало винятком і вчорашнє засідання Кабінету Міністрів, на якому глава уряду ще раз навів обґрунтовані аргументи на користь такого непростого, але безальтернативного в сучасних реаліях рішення.

«Це рішення виходить саме з наших національних інтересів, незмінним пріоритетом у яких є успішна європейська інтеграція. Ми не можемо жертвувати економічним суверенітетом. І не можемо допустити, щоб під-

писана в конкретно сьогоднішніх вкрай несприятливих умовах асоціація виявилась провальною як для України, так і для Європейського Союзу.

3

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України з 27 листопада 2013 року

USD 799.3000

EUR 1082.8117

RUB 2.4230

AU 99972.45

AG 1607.39

PT 110782.98

PD 57709.46

за 100 доларів США

за 100 євро

за 10 рублів

за 10 трійських унцій

Карпати почало засипати снігом! Хтось цьому радіє і готується до зимових розваг, а ось тим, хто залишився без електрики через негоду або застряг у сніговій заметілі на дорозі, не до позитивних емоцій. Як завжди, у нас зима настає несподівано. Журналісти «УК» надсилають повідомлення з найбільш постраждалих від першого снігу регіонів.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Випробування першим снігом

ОСЬ І ЗИМА! Кабмін виділив кошти на запобігання та усунення негативних наслідків погодних умов

Буковина. Рух на шляхах не припинявся

Синоптики попереджали: з Румунії насувається циклон. Прогнози справдилися година в годину. Мокрий сніг з дощем і шквальним вітром враз увірвав довге бабине літо.

Область була готова до негоди. Одне з важливих завдань — запобігти ускладненню автомобільного руху на дорогах краю. Місцеве управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій спільно зі Службою автомобільних доріг визначили перелік проблемних ділянок на автошляхах місцевого і міжнародного значення, де можливе утворення заторів через ожеледицю та снігові замети. На цих ділянках, зокрема на магістралі Чернівці—Житомир—Київ поблизу райцентру Хотин, розгорнули мобільні аварійно-рятувальні пости. В розпорядженні спеціалістів особового складу, що під час екстремальних погодних умов чергуватимуть на них цілодобово, — техніка високої прохідності, яка за потреби може слугувати рятівними тягачами,

найперше для великогабаритних транспортних засобів, що здійснюють міжнародні перевезення дорогами області. Машина на постах вже пройшла бойове хрещення штормовими шквалами.

— За необхідності додатково залучатимемо ще вісім автомобілів на ділянках доріг, де можливі ускладнення руху транспорту, — розповідає начальник УДСНС України в Чернівецькій області Едуард Братко. — Готові організувати і мобільні пункти обігріву, в яких усі бажаючі зможуть перечекати негоду. Окрім цього, установимо снігозатримуючі щити на дорогах, де під час хуртовин можливе утворення снігових заметів.

— Засобами проти ожеледиці сповна забезпечені аж до березня, — запевняє заступник начальника області Служби автомобільних доріг Петро Харлашко. — Гірше з пально-мастильними матеріалами: на перший раз вистачить, а далі поповнюватимемо запас зі своїх поточних видатків.

Машина високої прохідності допомагали в негоду іншим авто

Фото надане прес-службою УДСНС України в Чернівецькій області

Волинь. Негода зненацька не застала

Це результат того, що органи управління як місцевої виконавчої влади, так і дорожніх служб були завчасно попереджені про випадання снігу і зниження температури. Голова облдержадміністрації Борис Клімчук, зокрема, під час оперативної наради після оголошення штормового попередження наголосив: «Рух транспорту, безпека усіх перевезень, здоров'я людей — на це треба звернути увагу, щоб не допустити критичних ситуацій. Особливо це стосується пасажирських маршрутів — усіх без винятку. Водії мусять бути готові, а транспорт перевірений: робота механізмів, зимова гума, аптечки...»

У всіх підрозділах автодорожників було введено цілодобове чергування людей і техніки, що потрібна для обробки поверхні доріг під час ожеледиці. Як розповів начальник Служби автомобіль-

них доріг в області Анатолій Посполітак, волинські шляховики заготовили 47,7 тисячі тонн піску для посипання доріг. Це 106% потреби. Ввезено в область і 3,5 тисячі тонн солі. Цього запасу має вистачити до лютого.

— З першим снігом в області для безпеки руху на трасах було задіяно 44 одиниці техніки, з якої 28 — комбіновані дорожні машини. Ті самі, що розкидають піщано-сольову суміш, — розповів заступник начальника Служби автомобільних доріг в області Юрій Ришкевич, для якого ніч із 25 на 26 листопада була без сну. — На дорогах загальнодержавного значення не було потреби обробляти лише траси Луцьк—Устилуг та ділянку Ягодин—Ковель.

Проте волиняни, успішно відбивши перший розвідувальний приступ зими, вже моделюють свої дії на майбутнє. Під час засідання об-

ласної комісії з питань екологічно-техногенної безпеки та надзвичайних ситуацій Анатолій Посполітак представив карту-схему реагування на надзвичайні ситуації у зимовий період. Її для області спільно розробили управління ДСНС, Служба автодоріг і ДАІ. На схемі визначені 32 майданчики для відстою транспорту, медпункти і пункти взаємодії профільних служб під час надзвичайних ситуацій. Цей документ вже відправлено в усі райдержадміністрації.

28,49 мільйона гривень

виділив Кабмін України для здійснення заходів із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій в осінньо-зимовий період із резервного фонду державного бюджету

Тернопільщина. Найбільше проблем мають дорожники

25 листопада ледь не цілу добу мокрий сніг із сильними поривами вітру вивірив на Тернопільщині. Холод, сніговий та вітровий додали чимало клопотів-проблем країнам, комунальникам, працівникам енергомереж, дорожникам.

Через опади та сильний шквальний вітер без електрики залишилося понад 260 населених пунктів. В аварійному режимі знеструмлено більш як 130 ліній електропе-

нальних служб, які причетні до утримання міста в належному стані. Визначили проблемні ділянки, які потребували посиленої уваги, а також розставили 30 ящиків із посипально-технічною сумішшю. Опівночі на вулиці міста виїхали шість плужно-щіткових механізмів, які очищали тротуари від снігу. О 4-й годині ранку до роботи взялися три піскорозкидачі з підсиленням вмістом технічної суміші.

Дорожники області зазначають, що 25 листопада випало 4–6 см снігу, а в Кременецькому районі — до 20 см, що й спричинило короткотривалі незручності на об'їзній дорозі Кременця. Сильний вітер повалив дерева в Гусятинському, Теребовлянському, Підволочиському районах. Найбільше проблем шляховики мали під час негоди на ділянках автодоріг Тернопіль—Підволочиськ, Дома-

нове—Ковель—Чернівці, а також Почаїв—Зборів, у Гусятинському районі — на автодорогах Гусятин—Копичинці та Гримайлів—Сатанів.

Певна річ, що через снігопад не було привітно на дорогах водіям. Працівники ДАІ кажуть, що значна частина власників автотранспорту завчасно не «перевзула» колеса з літньої на зимову гуму. Тож у час негоди на станціях, які займаються монтуванням коліс, вишикувалися черги. Зауважили й те, що в обласному центрі під час стихії істотно зменшилася кількість легкових. Отже водії збагнули, що без потреби не варто виїжджати з гаража. Через неувважність та погану видимість, слизьку дорогу, певну кількість аварійно-транспортних пригод не обійшлося. Місцева преса назбирала з десяток таких незначних фактів.

Хмельницьчина. Важка техніка звільнила 27 фур

Через мокрий сніг з дощем та поривчастий вітер склалася несприятлива ситуація на дорогах області, ускладнився рух автотранспорту, порушилися енергозабезпечення та стабільна робота об'єктів життєзабезпечення людей. Вітер повалив кілька великих дерев у Кам'янець-Подільському, Славутському та Полонському районах. Рятувальникам довелося розпилювати й прибирати їх із доріг, аби відновити рух транспорту.

Поблизу села Гуменці на автодорозі Хмельницький—Кам'янець-Подільський склалася надзвичайна ситуація для пересування великогабаритних транспортних засобів: вантажівки зупинилися, створивши великий затор. Сюди пригнали важку снігоочисну техніку Служби автомобільних доріг і техніку підвищеної прохідності Міністерства оборони та Державної служби України з надзвичайних ситуацій, за допомогою якої і відбуксирували 27 вантажних фур.

У місті Шепетівка та обласному центрі через велику кількість опадів утворилися підтоплення, з яких відкачали 627 кубометрів води.

У селі Григорівка Старокостянтинівського району сильний вітер зірвав покрівлю з даху школи, яку вже відновили.

Продовжуються роботи з відновлення електропостачання 130 населених пунктів, які були знеструмлені через спрацювання систем захисту ліній електропередач.

редач, 1130 трансформаторних підстанцій, пошкоджено майже 20 електроопор. Найбільше постраждала південна та східна частини області. Працівники ВАТ «Тернопільобленерго» виїхали в села й містечка проводити обходи й ліквідовувати пошкодження. Аби відновити електропостачання, залучили 52 бригади та 56 одиниць техніки.

Завідувач відділу благоустрою та екології управління житлово-комунального господарства Тернопільської міськради Олег Соколовський стверджує, що негода не застала зненацька його підлеглих. Вже ввечері, коли вона лише стартувала, провели засідання оперативного штабу за участю керівників кому-

ПРОГНОЗ ПОГОДИ

Зима впевнено вступає в свої права

28 листопада у західних, північних та східних областях вдень буде 0...+2, вночі стовпчик термометра опуститься до -4...-6 градусів. На заході та півночі очікується мокрий сніг, на сході і в центрі — без опадів.

У південних областях без опадів, температура до +4, а вночі мороз до -3. У Криму на 1 градус тепліше. У Києві мороз — до -1 вдень і до -6 вночі.

29 листопада трохи потеплішає усюди, однак підвищення температури спричинить опади у вигляді мокрого снігу та снігу з дощем, повідомляє Гідрометцентр.

У суботу температура почне потроху знижуватися, опади залишаться тільки на заході та в Криму.

ФІНАНСИ

«Поліси, заявлені клієнтами як втрачені, «спливали» у страхових випадках з відшкодуванням на 30–50 тисяч гривень»

Голова правління
страхової групи ТАС
Павло ЦАРУК

Українах Західної Європи і США 15% виплат зі страхових випадків дістається шахраям. Таку оцінку дають закордонні експерти. Аналогічна статистика в Україні не відома. Цими цифрами не володіє навіть Нацкомфінпослуг, яка, зокрема, наглядає за вітчизняними страховими компаніями. Оскільки відповідальність за шахрайство (стаття 190 Кримінального кодексу України, ККУ) не стосується страхового шахрайства, то провадження за такими справами не належить до компетенції цього поважного органу. Він не веде статистики щодо кількості таких скоєних кримінальних злочинів. Проте його фахівці вважають, що доцільно встановити у ККУ особливості кваліфікації злочинів з шахрайства, вчинених на страховому ринку. Зазначені особливості мають бути визначені за результатами проведення Міністерством юстиції аналізу таких кримінальних справ.

Фахівці стверджують, що іноді важко розібратися, де невеличкий випадок, де нещасний випадок, а де шахрайство. Про те, з якими видами шахрайства зустрічаються учасники ринку на практиці і як пересічним громадянам уберегтися від них, «УК» розповідає голова правління страхової групи (СГ) ТАС Павло ЦАРУК.

УК Які види страхування потерпають від шахрайства найбільше?

— Найбільше «моторного» шахрайства — з полісами автоцивілки та «Зеленої картки». Викрадення авто — справа рук міжнародних шахраїв. Наприклад, одна машина всього за три дні опинилася в... Казахстані. А найбільша страхова виплата за викрадене авто сягла 1 мільйона гривень. У той же час шахрайство — це коли з автівкою нічого не трапилося, а нам про неї повідомляють як про зниклу. На другому місці — майнове страхування. Наприклад, були історії з підпалами супермаркетів. Чомусь в одній мережі супермаркетів згоріли кілька магазинів підряд за невеликий

проміжок часу. Це могли бути зовнішні розбірки або супермаркети підпалювали через проблеми у власників, яким потрібно було вийняти гроші зі страховиків. У зоні ризику і добровільне медичне страхування (ДМС). Це помилкові виклики лікаря та використання полісів для своїх потреб або потреб рідних. Компанії закладають подібні ризики у ціну страховки.

УК Розкажіть, будь ласка, про типові випадки шахрайства на вітчизняному ринку.

— Наприклад, в автоцивілці клієнти беруть рахунки в СТО і просять «намалювати» більші цифри, хоча ми маємо стандарти розрахунків і калькуляції. Буває, клієнт домовляється зробити ремонт машини дешевший, але не на нашій СТО. Якщо це в межах нашої калькуляції, то заплюнуємо очі. Поширене шахрайство і в «Зеленій картці». Основна проблема в цих двох видах страхування — поліс діє незалежно від його оплати. Причому за кордоном, як правило, діє лише оплачений поліс. У нас теж доцільно було б запровадити подібну систему. Адже оплата — це надійний спосіб зафіксувати дату початку дії поліса. Без цього механізму маємо шахрайську схему — агенти-шахраї, які отримали бланки полісів на руки, заднім числом оформлюють порожні бланки на вже розбиту машину. На цьому полюбляють спеціалізуватися «машини», які можемо побачити вздовж доріг з вивіскою «ОСЦПВ». Кілька наших центрів продажу намагалися працювати з такими машинами, але збитковість у них в 4 рази більша, ніж у тому самому населеному пункті в нормальному агента. Ми таких недобросовісних агентів звільняємо та притягуємо до відповідальності.

У «Зеленій картці» на бланку, який передається в страхову компанію, пишуть дешевий транспортний засіб (скажімо, причеп), а клієнту видають його... на фуру або машину. Перший поліс коштує в кілька разів дешевше, і якщо у клієнта трапляються неприємності, то компанія втрачає кошти. Це наші

ризики...Бувають випадки, коли поліси, що були заявлені клієнтами як втрачені, «спливали» у страхових випадках на 30–50 тисяч гривень. І ми мусили платити, бо це були поліси нашої компанії. Як бачимо, агенти, які заявили про їхню втрату... перепродали їх. До шахрайства з боку посередників відношу й перевипуск бланків полісів. Але це все матеріали для служби безпеки СК, і такі шахраї рано чи пізно опиняться за ґратами.

Напружують «підстави» на дорогах. Биту машину підставляють в аварію. Наприклад, одного місяця в нашій компанії були однотипні випадки по всіх регіонах — шахраї підсовували у ДТП биті машини, перевіряючи, чи можна отримати за таким випадком страховку, чи надійно працює врегулювання в конк-

Застрахуйте авто і спійте спокійно

ретній компанії. Ще одна незаконна схема — домовленість з представниками міліції, щоб зробити винним у аварії того, в кого є поліс (щоб платила страхова компанія). Або шахраї страхують побиту машину і пред'являють схожу на неї. Якщо немає якісних фотокарток на момент страхування, то важко їх розрізнити, а от підробку фото спеціалісти, як правило, бачать.

УК Як ставитися до ідеї запровадження електронних полісів?

— Це також рішення, і ми його підтримуємо на 100%, але страховики ще не повністю готові продавати їх у пунктах продажу. Моторно-транспортне бюро України (МТСБУ) хоче, щоб з

ДОСЬЄ «УК»

Павло ЦАРУК. Народився 1977 року в місті Рівне. У 1999 році закінчив факультет економіки і менеджменту Рівненського державного технічного університету за спеціальністю «Економіка підприємства», а у 2000-му — аспірантуру Інституту економіки Національної академії наук України. Працював у ЗАТ «Страхова компанія «ТАС». З лютого 2012 року голова правління СГ «ТАС».

грудня 50% полісів випускалися в електронній формі. Але поки що ніхто не продемонстрував, що система працює коректно. У такому разі краще запровадити новачку на місяць пізніше, ніж мати проблеми на ринку.

УК Наскільки небезпечне шахрайство серед страхових компаній?

— Напевно, маєте на увазі схему страхування? Це не шахрайство, а відмивання грошей. Деякі компанії навіть хизуються тим,

знижки. Може, звичайно, і «пронести», а може трапитися ситуація невивплати, як у клієнтів СК «Лафорт», «Добробут». Потрібно завжди брати до уваги ціну поліса (лакмусовий папірець якості послуг) і назву компанії. Коли у вас на полісі із «Зеленої картки» пишуть одну ціну, а візьмуть менше грошей, замисліться. Адже перспектива затягування виплат та судів нікому не до вподоби.

УК Чи є у страховиків «чорний список» шахраїв?

— Служби безпеки страхових компаній при підозрах на шахрайство розсилають повідомлення електронкою: є підозра у шахрайстві при випадку з такою-то машиною. І це ефективно. Як правило, шахраї «йдуть» відразу по кількох компаніях. Були випадки, коли машину підставляли для страховки по 5 компаніях. Крім того, МТСБУ почало робити такий список щодо агентів. У ньому 50 агентів-шахраїв. Але, на мій погляд, щодо одного-двох прізвищ таких агентів є певна суб'єктивність. Просто компанії дуже образилися на людей і спеціально у той список подали.

УК Які законодавчі зміни здатні зробити перепони страховому шахрайству?

— Певен, що річ не в законодавчих змінах, а в неефективності нашої судової системи. Головне, щоб не було обману щодо характеру страхової події або її місця. Виплати — це оцінка роботи компанії. Хоч би який професійний агент був, він не може все розповісти клієнту, а люди, звичайно, договорів не читають. Культура страхування низька. А агенти люблять не договорювати...

УК Що саме не договорюють?

— Вони можуть замовчувати винятки з угод. В окремих компаніях, наприклад, їх буває кілька десятків. Необхідно мінімізувати число винятків, бо вони призводять до непорозуміння з клієнтом через недоотримані ним гроші.

Вікторія КОВАЛЬОВА,
«Урядовий кур'єр»

Хто оберегатиме українські капітали?

Вікторія БОРИСОВА
для «Урядового кур'єра»

ЗАХИСТ ПРАВ. До кінця цього року Нацкомісія з цінних паперів та фондового ринку представить проект нових Принциплів корпоративного управління. Приведення його системи до ладу — питання №1 для українських підприємств, які виходять на IPO. Про це повідомила на II Всеукраїнському форумі корпора-

тивних секретарів радник з правових питань голови Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) Олександра Павленко. За її словами, діяльність корпоративного секретаря (КС) спрямована на забезпечення продуктивного контакту між акціонерами, власниками підприємства, менеджментом, емітентом, інвестором і регулятором. Більшість корпоративних воєн чи конфліктів, як прави-

ло, спричинено недостатнім взаєморозумінням між цими суб'єктами.

До кінця цього року НКЦПФР планує представити проект нових Принциплів корпоративного управління, адаптованих до міжнародних норм. Оскільки одне із завдань КС — бути медіатором спору між акціонерами і компанією, незабаром КС отримають стандарти, в рамках яких регулюватимуть «акціонерні» суперечки. «Інвестори не звернуть уваги на на-

шу державу як на об'єкт для інвестицій, поки тут не буде забезпечено захист вкладених ресурсів, передовсім прозорості правил ведення бізнесу. І корпоративний секретар — один з елементів, який допоможе поширенню цієї прозорості в українських реаліях», — вважає директор Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку Юрій Бойко.

Поважний статус посади КС в компаніях надано у середині цього року.

Таку посаду зобов'язані мати акціонерні товариства з кількістю акціонерів понад 100. Ця норма передбачена законопроектом №2037 від 17 січня цього року, розробленим НКЦПФР. Цей законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності акціонерних товариств (АТ)» Верховна Рада ухвалила 18 червня цього року в першому читанні.

ТЕРИТОРІЯ СЛОВА

Розпрягайте, хлопці, коні, запряжіть здоровий глузд

НАБОЛІЛО. Глибоко моральна народна пісня стала чимось подібним до непотребу, прикритого мішурою нарочитої пошани

Іван ВЛАСЕНКО,
письменник
для «Урядового кур'єра»

Мабуть, не варто багато говорити про те, що значить для українця народна пісня. Це — невичерпне джерело нашої духовності, дбати про чистоту якого — священний обов'язок кожного. Адже аморальне суспільство, як відомо, гине.

Ця нісенітниця — не від народу

Але шлях розвитку нашої духовності заступив Мамона із золотим телям під пахвою, і народ, заворожений його блиском, переймається тільки прагненням до збагачення, причому в будь-який спосіб. А позаяк водночас служити Богові й Мамоні не можна, то глибоко моральна народна пісня стала чимось подібним до непотребу, прикритого мішурою нарочитої пошани. Її якщо відверто й не гонять з естради, теле- та радіоефіру, то й уваги не виявляють. Віджила, мовляв, своє, хай лежить у «золотому фондї». Тож логічно, що народними піснями нас нині не балують. А буває, якщо побалують, то...

Якось пощастило мені по радіо «Культура» почути один із народних шедеврів — «Розпрягайте, хлопці, коні». Співали гарно, і я одержував справжню насолоду, поки не дійшло до слів: «Знаю, знаю, дівчинонько, чим я тебе розгнівив»... Тут уже розгнівилася не тільки нещасна дівчинонька, а обурився і я, слухач. Виявляється, козак, який так старанно цілу ніч копав криницю у вишневому саду буцімто заради зустрічі біля неї з коханою дівчиною, насправді був баламутом-гульвісою, в чому, хизуючись цим, і зізнається:

*Знаю, знаю, дівчинонько,
Чим я тебе розгнівив:
Що я вчора ізвечора
Кращу тебе полюбив...*

Шановні співці! Що ви співаєте? Подумайте: де тут логіка чи хоча б здоровий глузд? Якщо вже «ізвечора» чи спозаранку козак полюбив кращу, то навіщо город гордити чи, пак, криницю копати, а тоді ще, позичивши в Сірка очей, зраженій дівчині дарувати «з руки перстень»? Адже «любов наша вже пропала». Чи не так? Та на подібне цинічне віроломство «дівчинонька» мала всі підстави не тільки відмовитися від персня, а й плюнути вслід «козаченьку».

Невже народ витворив би таку нісенітницю? Звісно, ні. Очевидно, хтось із виконавців із похмілля перекрутив слова, і пішла гуляти «любов» від співака до співака, як неприв'язана сучка по селу. Адже в оригіналі це звучить так:

*Знаю, знаю, дівчинонько,
Чим я тебе розгнівив:
Що я вчора ізвечора
Із другою говорив.*

Уловлюєте різницю? Тільки говорив. Отож, викопавши спеціально для дівчини криницю та подарувавши перстень із руки, козак хотів загладити провину перед коханою. А вона, бач, виявилася гордою: любиш мене, то з другою не ставай навіть до розмови!

Це приклад спалювання народної пісні недоріками, людьми нетямовитими. А є і зумисне, цілеспрямоване втручання в зміст народних пісень пріснопам'ятної радянської цензури, які й донині ніхто не прибрав із тексту. Та я не збираюся оприлюднювати тут чорного реєстру таких покрутів. Пошлюся лише на ще одну, не менш популярну народну перлину.

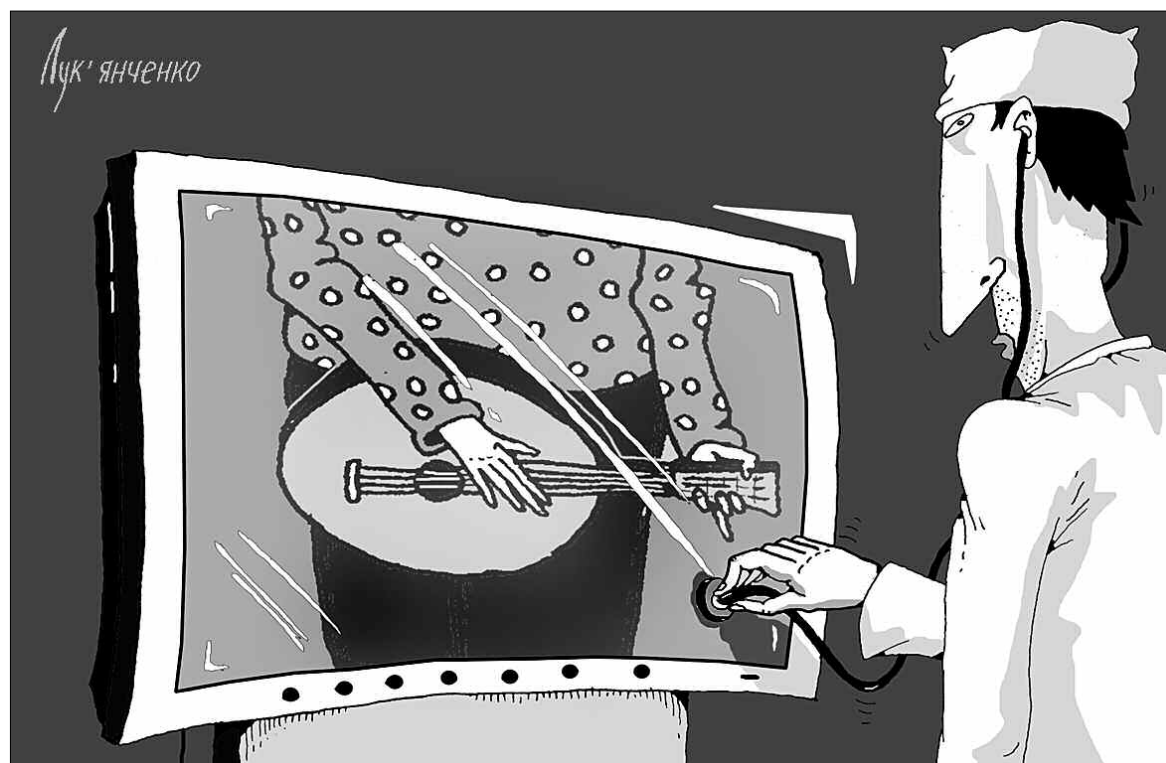
Як козаків завели в ліс

«Ой на горі та женці жнуть», яку мені вдалося почути чи не по першому радіоканалу у виконанні якогось фольклорного гурту. Я слухав, мимоволі підмукикуючи хористам, і раптом — як обухом по голові:

Коли співали «Ой у полі та женці жнуть», мене дуже спантеличувало незрозуміле: «Гей, хто в лузі, озовися!» «Навіщо, — думав я собі, — в лузі озиватися? Там і так усіх видно. Адже луг — це не ліс, де треба перегукуватися, щоб не розбрестися в різні боки. «Ліс чує, а поле бачить», — частенько повторював мій дідусь. А луг — це ж майже поле, тільки заросле травою.

*Гей, хто в лісі, озовися!
Та викрешим вогню
Та закурим люльку,
Не журися!*

Тут у мене в душі щось обірвалося й догори дригом перевернулося. До чого тут ліс? Адже в моїй пам'яті міцно засів Луг. І пригадалася наша простора селянська хата, де любили збиратися роди-

чі та сусіди для відзначення свят. Такі учти ніколи не обходилися без пісні. А позаяк наше село було колись козацьким сотенним містечком, то до козацьких пісень була особлива любов. Тож коли співали «Ой у полі та женці жнуть», мене дуже спантеличувало незрозуміле: «Гей, хто в лузі, озовися!» «Навіщо, — думав я собі, — в лузі озиватися? Там і так усіх видно. Адже луг — це не ліс, де треба перегукуватися, щоб не розбрестися в різні боки. «Ліс

козацтва, дізнався, що Січ була козацькою матір'ю, а Луг — батьком, мені трохи розвиднілося. У Великому Лузі (а це були величезні плавні на лівому березі Дніпра) нижче порогів гуртувалися козаки, збираючись у похід. Звісно, в такому Лузі потрібно було окликати й озиватися.

Тож, почувши, що козаки перегукувалися в лісі, а не в Лузі, я кинувся до двотомника «Українських народних пісень». І що ж? Там також виявився ліс! Хто ж і для чого завів наше славне війсьсько запорізьке в ліс? Адже козаки — це лицарі степу, в лісі їм робити нічого.

Загадка тут є, але нескладна. Ліс з'явився, як казав колись Салтиков-Шедрін, «із цензурних соображень». Якщо взяти до уваги, що двотомник готували до друку ще за життя «батька всіх народів», то з певністю можна сказати, що козаки були заведені в ліс зумисне. Великий Луг у радянських керманівчів приємних емоцій не викликав. Його не тільки знищували фізично, заливаючи «морем», а й всіляко стирали пам'ять про нього. Сталіну й його поплічникам історичне минуле України було, як кістка в горлі, її за всяку ціну потрібно було дістати й глибоко закопати. І робилося це не без успіху. Далеко не кожний, хто в ті часи закінчував вищий навчальний заклад навіть гуманітарного профілю, знав про існування Великого Лугу.

А ніч стала без Господа

Тож вирішено було одним махом розправитися з минулим і майбутнім українців. Хай собі там безпам'ятні правнуки славних прадідів перегукуються в лісі та димом із люльки комарів відганяють. У радянські часи свавілля цензури було безмежним. Пригадаймо хоча б спалюване цензурою «Ніч яка місячна, зоряна, ясна» замість авторського «Ніч яка, Господи, зоряна, ясна». Можете не сумніватися: у згаданому двотомнику Господа також немає. Не визнавала його радянська влада, бо товариш Ленін підтвердив Марксові слова, що це опій для народу, то навіщо ж він йому здався?

Або ще більш промовистий приклад. 1949 року при підготовці постановки за п'єсою Івана Франка «Украдене чистяк» в театрі його імені за вказівкою Лазаря Кагановича шинкар єврей Шльома перетворився в українця Янка. Проти такого свавілля запротестував молодий актор Олесь Бердник і... загри- мів на 10 років до «сталінських санаторіїв».

Подібних мін і бомб уповільненої дії в нашій культурній спадщині, зокрема й у піснях, немало. Їх потрібно відшукувати й знешкоджувати. І роль співаків у цьому зовсім не остання.

«Росс непереможний» у Миколаєві

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

ПРЕЗЕНТАЦІЯ. У Миколаєві представили книжку «Росс непереможний», яку видано в рамках проекту «Миколаїв і миколаївці». За сім років існування проекту завдяки видавництву Ірини Гудим світ побачили десять тематичних творів.

«Росс непереможний» розповідає про легендарного флотоводця Федора Ушакова. Її автор — голо-

ва Спілки письменників Росії Валерій Ганічев, головний редактор відомої «Роман-газети», — не з чуток знає історію південного краю, бо довго жив у Миколаєві.

— Це зворотний проект, — каже керівник видавництва Ірина

Гудим. — Коли миколаївці купують книжку, стають причетними до проекту, бо потім кошти йдуть на наступне видання. Щодо «Росса непереможного», тут у художній формі розказана історія міста у XVIII столітті.

Автор книжки Валерій Ганічев зазначив, що

Книжка продовжує історичну серію «Миколаїв і миколаївці»

«пам'ятає і шанує людей, які залишили значний слід в історії славно-го міста корабелів. Що стосується мого героя, то хочу акцентувати, що за блиском перемог Суворова якось не дуже помічають особистість Ушакова та його перемоги. А вони були. Я почав збирати матеріали про Федора Федоровича досить давно. Бував в архівах Москви, Ленінграда, Саранська, Сімферополя, навіть їздив у Корфу, яку він визволяв. Так з'явилася ідея написати книжку про великого флотоводця».

Книжка вже тричі видавалася в Росії, але тут, у корабельному краї, вона знайде нове народження завдяки малюнкам миколаївського художника Сергія Пантелейчука. Поки що презентовано лише сигнальні примірники твору, що приурочено до 80-річчя автора. Наприкінці року допрацьована версія «Росса непереможного» обов'язково стане доступною всім миколаївцям і гостям міста, які люблять і цінують історію рідного краю.

РЕКЛАМА. ОГОЛОШЕННЯ

УТОЧНЕННЯ В № 210 від 14.11.13 р. газети «Урядовий кур’єр» опубліковано оголошення про порушення провадження у справі про банкрутство та введення процедури санації у справі про банкрутство Приватного Підприємства «Інтех-плюс» (вул. В.Морська, б. 79, кв. 1-А, м. Миколаїв, 54001, р/р 26006001349175 у АТ «ОТП Банк» в м. Київ, МФО 300528). В оголошенні невірно вказано код ЄДРПОУ ПП «Інтех-плюс». Замість коду ЄДРПОУ ПП «Інтех-плюс» 21685166 слід читати «код ЄДРПОУ Приватного Підприємства «Інтех-плюс» 34034425. Оболонський районний суд м. Києва викликає Радинську Світлану Семенівну, останнє відоме місце проживання: м. Київ, вул. Мате Залки, 5-А, кв. 178, як відповідача на розгляд цивільної справи за позовом Публічного акціонерного товариства «Банк Український капітал» до Радинської Світлани Семенівни про стягнення заборгованості. Судове засідання відбудеться 11 грудня 2013 р. о 12.00 год. 00 хв. у приміщенні Оболонського районного суду м. Києва за адресою: м. Київ, вул. М. Тимошенка, 2-Є, каб. 27. У випадку неявки справа буде розглянута за вашої відсутності на підставі зібраних у ній доказів. Суддя О. О. Богдан Святошинський райсуд м. Києва, у зв’язку з розглядом цивільної справи за позовом ПАТ «Страхова компанія «АХА Страхування» до Крючкіна Олексія Сергійовича про стягнення боргу, викликає Крючкіна Олексія Сергійовича, місце реєстрації: м. Київ, вул. Зодчих, 30, кв. 279, у судові засідання, яке відбудеться під головуванням судді Величко Т. О. 4 грудня 2013 року об 11 годині 00 хвилин за адресою: м. Київ, вул. Я. Коласа, 27-а, зал № 3. У разі неявки суд розгляне справу у вашу відсутність. Святошинський районний суд м. Києва (03148, м. Київ, вул. Я.Коласа, 25, зал 7) викликає Харченка Ігоря Івановича як відповідача по цивільній справі за позовом Свірської Надії Валеріївни до Харченка Ігоря Івановича, Головного управління юстиції у м. Києві, 3-тя особа: Перша КДНК про усунення перешкод у здійсненні прав власника, на 16.12.2013 року о 12 год. 00 хв. У разі неявки та неповідомлення суд про причини неявки в судові засідання, справа буде розглянута у відсутності відповідача за наявними у ній доказами. Суддя І. В. Пятничук Южноукраїнський міський суд Миколаївської області викликає в судові засідання на 04.12.2013 р. о 12.00 год. за адресою: Миколаївська область, м. Южноукраїнськ, вул. Дружби народів, 3-А, до судді Савіна О. І. відповідача Луніна Павла Юрійовича у цивільній справі № 486/1834/13-ц за позовною заявою ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» в особі Миколаївської обласної дирекції до Луніна Павла Юрійовича про стягнення заборгованості. У разі неявки відповідача, справу буде розглянуто за його відсутності. Суддя О. І. Савін Кам’янобрідський районний суд м. Луганська викликає відповідача Ковальчука Андрія Васильовича в судові засідання по цивільній справі №436/1849/13-ц за позовом Сича Олексія Анатолійовича до Ковальчука Андрія Васильовича, третя особа: Головне Управління Держжемагентства у Луганській області про визнання права власності на земельну ділянку, у судові засідання, що відбудеться 05.12.2013р. о 09.40 год. у приміщенні суду за адресою: м. Луганськ, вул. К. Лібкнехта, 51, каб. 3. У разі неявки на вказане судові засідання, суд розглядатиме справу без вашої участі на підставі ст.169 ЦПК України. Суддя А. О. Пташкіна У Подільському районному суді м. Києва 09.12.2013 р. о 09 год. 00 хв. під головуванням судді Декаленко В. С. буде розглядатись цивільна справа за позовом Цвалінської Наталії Василівни до Сафарова Гіро Зазавича про стягнення заповідної в результаті дорожньо-транспортної пригоди матеріальної та моральної шкоди. Явка вищезазначених осіб (сторін по справі) в судові засідання обов’язкова. При неявці відповідача - справа буде слухатись у його відсутність, згідно зі ст. 169 ЦПК України. Суддя В. С. Декаленко Подільський районний суд м. Києва повідомляє, що цивільна справа за позовом Семенченко І. В. до Семенченко В. Н., треті особи: Орган опіки та піклування Подільської районної у м. Києві державної адміністрації, Орган опіки та піклування Козелецької районної державної адміністрації Чернігівської області, про позбавлення батьківських прав, призначено до судового розгляду на 19.12.2013 р. о 14 год. 00 хв. у приміщенні суду (м. Київ, вул. Хорива, буд. 21, каб. 10) під головуванням судді Трегубенко Л. О. Семенченко Вазіра Невматівна, останнє відоме місце проживання: м. Київ, вул. Електриків, 26/10, кв. 71, викликається як відповідач, у випадку повторної неявки до суду без поважної причини справу буде розглянуто за його відсутності. Вінницький міський суд Вінницької області викликає Волинського Максима Миколайовича, 21.12.1976 р.н., у судові засідання, яке відбудеться 02.12.2013 року о 14.00 год. за адресою: м. Вінниця, вул. Грушевського, 17 (зал № 6) як відповідача у цивільній справі № 127/25312/13-ц за позовом Публічного акціонерного товариства комерційного банку «Приватбанк» до Волинського Максима Миколайовича про стягнення кредитної заборгованості. У випадку неявки відповідача в судові засідання, справу буде розглянуто у його відсутність за наявними у ній доказами. Суддя Іщук Т. П. Овідіопольський районний суд Одеської області викликає відповідача - Ющенка Валентина Миколайовича в судові засідання, для розгляду цивільної справи за позовом Гущина Олександра Володимировича до Ющенка Валентина Миколайовича, треті особи: Черська В. Л., Біляївська районна державна нотаріальна контора про визнання недійсними заповіту, яка призначена до слухання 11 грудня 2013 р. о 14.00 год. за адресою: Одеська обл., смт Овідіополь, вул. Берегова, 9, у приміщенні суду. У разі неявки Ющенка В. М. в судові засідання, справа буде розглянута за його відсутності. Суддя В. М. Курочка Комсомольський районний суд м. Херсона повідомляє, що 12.12.2013 р. о 10.00 год. суддя Ігнатенко О. Й. буде провадити судові засідання по цивільній справі за позовом Пшеничної Наталії Григорівни до Пшеничного Сергія Вікторовича про стягнення аліментів на утримання неповнолітньої дитини. Просимо відповідача Пшеничного Сергія Вікторовича з’явитися до суду за адресою: м. Херсон, вул. Маяковського, 6/29, к. 410, на вказані дату і час. У випадку неявки відповідача судові засідання буде проведено у його відсутність. Суддя О. Й. Ігнатенко Подільський районний суд м. Києва повідомляє, що 11.12.2013 року о 09.15 год. у приміщенні суду за адресою: м. Київ, вул. Хорива, 21 (кабінет № 16) відбудеться розгляд цивільної справи за позовом ПАТ «УкрСиббанк» до Антропова С. Г. про стягнення суми заборгованості. У судові засідання викликається відповідач по справі Антропов Сергій Геннадійович, що проживає за адресою: м Київ, вул. Набережно-Лугова, 12, кв. 123. Суддя Н. Г. Сербіна
